

Aktualności

1. Na stronie Biblioteki Narodowej został wyodrębniony nowy link pod nazwą Warsztaty i konferencje UKD. Aktualności.

2. W dniach 4 i 5 grudnia 2008 r. w Bibliotece Narodowej odbyło się spotkanie robocze użytkowników UKD. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele największych bibliotek publicznych z dziewięciu województw (na szesnaście zaproszonych). Celem spotkania było poznanie opinii i potrzeb środowiska bibliotek publicznych wykorzystujących UKD do porządkowania książek na półkach oraz do charakteryzowania treściowego książek. Podczas spotkania odniesiono się do kwestii klasyfikowania literatury pięknej, książek o tematyce historycznej oraz książek biograficznych. Ważnym punktem programu było referat poświęcony zastosowaniu UKD do układu działowego księgozbioru w wolnym dostępie do półek.

Poza wymienionymi w programie spotkania tematami zwrócono uwagę na problemy: reklasyfikacji, adekwatności opracowania rzeczowego zgodnego z UKD, postrzegania *Przewodnika Bibliograficznego* jako wzorca opracowania rzeczowego zbiorów. W trakcie ożywionej dyskusji uczestnicy wyrazili zainteresowanie kolejnymi spotkaniami użytkowników UKD.

3. W październiku 2009 r. odbędzie się w Hadze międzynarodowe seminarium UKD, organizowane przez Konsorcjum UKD pt. Classification at a Crossroads. Główny nacisk zostanie położony na wielojęzyczny dostęp do zbiorów z udziałem UKD (różne języki narodowe, jak również informacyjno-wyszukiwawcze) oraz przyjazny użytkownikowi schemat klasyfikacji.

BIULETYN UKD

Biuletyn Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątej (Biuletyn UKD) jest dwumiesięcznikiem, wydawanym w wersji elektronicznej, ukazującym się na stronie www.bn.org.pl w zakładce Dla Bibliotekarzy.

Biuletyn UKD jest redagowany przez pracowników Pracowni Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej.

Metoda tworzenia symboli UKD jest prezentowana w MRF, "Extensions and Corrections to the UDC" i w wydany w 2007 r. podręczniku "The Universal Decimal Classification: a guide to its use" autorstwa I.C. McIlwaine. Na tej podstawie budowana jest metodyka tworzenia symboli UKD, prezentowana w Biuletynie UKD.

Do umieszczonych w Biuletynie UKD symboli dopisywane są odpowiedniki słowne zaczerpnięte z MRF i odpowiedniki słowne, równoważne z JHP BN.

Istnieje możliwość przeszukiwania Biuletynu UKD przez odpowiedniki słowne i symbole UKD (Ctrl+F)

BIULETYN UKD NR 6 TURYSTYKA. SPORT

I. TURYSTYKA

W punkcie A prezentowana jest metoda sformułowana przez Konsorcjum UKD.

W punkcie B umieszczono przyjęte (obligatoryjne) dla "Przewodnika Bibliograficznego", sugerowane (postulowane) dla bibliotek rozwiązania.

A. Rozbudowa symboli zaproponowana w pliku wzorcowym MRF, stworzonym przez Konsorcjum w Hadze

Obecnie stosowany symbol **338.48** Turystyka. Turyzm obejmuje całość zagadnienia, tj. zarówno aspekt ekonomiczny, jak również formę spędzania czasu wolnego.

Symbol 379.85 Podróże dla przyjemności został usunięty z pliku wzorcowego.

Dział 338.48 jest rozbudowywany z pomocą
- poddziałów wspólnych, np.

338.48(44) Turystyka we Francji

- analitycznych z kreską, np.

338.48-1/-6 Turystyka (charakterystyka)

338.48-2 Turystyka ze względu na odbiorcę usług. *Dalsza rozbudowa z pomocą poddziału wspólnego osób -05..., np.*

338.48-2-055.5/.7 Turystyka rodzinna

338.48-2-056.26 Turystyka osób niepełnosprawnych fizycznie

338.48-3 Turystyka ze względu na porę roku, czas trwania, np.

338.48-31”324” Turystyka zimowa

338.48-32 Wycieczki

338.48-4 Turystyka ze względu na przeznaczenie (miejsce, odległość)

338.48-44 Turystyka ze względu na cel podróży i miejsce.

Dalsza rozbudowa z pomocą poddziałów wspólnych miejsca (1/9)

338.48-44(1-21) Turystyka miejska

338.48-44(1-87) Turystyka zagraniczna

338.48-44(210.7) Turystyka na wyspy

338.48-44(26) Turystyka morska

338.48-5 Turystyka ze względu na rodzaj aktywności

338.48-51 Turystyka przygodowa

338.48-52 Turystyka sportowa. *Dalsza rozbudowa z pomocą symboli 796...*

338.48-52:796.342 Tenis

338.48-52:797.2 Pływanie. Nurkowanie

338.48-53 Turystyka inna niż sportowa. *Dalsza rozbudowa z pomocą symboli poprzedzonych dwukropkiem*

338.48-53:63 Agroturystyka

338.48-53:79... Turystyka rozrywkowa

338.48-53:791.75 Spędzanie wolnego czasu w parku tematycznym

338.48-6 Turystyka ze względu na cel, motywacje. *Dalsza rozbudowa z pomocą symboli poprzedzonych dwukropkiem*

338.48-6:005 Turystyka biznesowa

338.48-6:2 Turystyka religijna

338.48-6:615.8 Turystyka zdrowotna

338.48-6:7/8 Turystyka kulturowa

- symboli złożonych, np.

338.483:551.21 Wulkany jako atrakcja turystyczna

338.488.3:339.175:745/749(=1-81) Rynek lokalnych wyrobów
rzemieślniczych (z punktu widzenia turystyki)

B. Poniżej umieszczono przyjęte dla „Przewodnika Bibliograficznego”, a sugerowane (postulowane) dla bibliotek rozwiązania dotyczące szeroko pojętej tematyki turystycznej.

Jednostkowe rozwiązania

338.48-44(15) Turystyka kosmiczna

338.48-53:631.147 Gospodarstwo agroturystyczne

338.48-6:005 Turystyka biznesowa: kongresy, konferencje.

Turystyka kongresowa. Podróże służbowe

338.48-6:331.101.3 Podróże motywacyjne

338.48-6:641/642 Turystyka kulinarna. Turystyka winiarska

338.486.2 Biura podróży. Piloci wycieczek

347.4/.5:338.482 Prawo turystyczne. Turystyka – prawo

37.091.217:379.8 Wycieczki szkolne. Zielone szkoły. Kolonie.

Obozy młodzieżowe

908:338.48:061.2A/Z Towarzystwa turystyczno-krajoznawcze,
w tym PTTK

910.4:614.87 Sztuka przetrwania

Mapy turystyczne

912A/Z Mapa konkretnego regionu

912A/Z:338.48](...) Mapy turystyczne konkretnego regionu

912A/Z:338.48](438) Mapy turystyczne Kujaw; Kujawy – mapy
turystyczne

528.9 opracowania o mapach, np.

528.9(438-21) Mapy miast Mazowsza w opracowaniach.

Mazowsze - miasta - mapy - historia

528.9"15/19":069.538(438) Katalog muzealny zbiorów

kartograficznych. Kartografia - zbiory - Polska - katalog

913(4/9) Geografia poszczególnych krajów świata

nowożytnego

Klasyfikuje się tu również:

- przewodniki turystyczno-krajoznawcze,
- opisy krajów z wielu punktów widzenia,
- reportaże.

Przewodniki turystyczne

- o treści ogólnej, bez informacji o typie uprawianej turystyki

913(460)(036)A/Z Przewodnik po Andaluzji

913(438:234.372)(036) Przewodnik po Karpatach Polski

I analogicznie pozostałe pasma górskie Polski, podział A/Z tylko do wyrażenia konkretnej mniejszej jednostki, np.

913(438:234.372)(036)A/Z Rysy

913(438-751)A/Z:502.5](036) Przewodnik po Parku

Narodowym Ujście Warty. Park Narodowy Ujście Warty - przewodnik

- prezentujące szczegółową informację na temat typu uprawianej turystyki; informacja jest wyrażona poprzez symbol

913(...) i **szczegółową rozbudowę z pomocą symboli wskazujących na typ uprawianej turystyki**, tj. **338.48-52:796...**, np.

338.48-52 Turystyka sportowa

338.48-52:796.342 Tenis

338.48-52:796.352 Golf

338.48-52:796.52 Turystyka góraska

338.48-52:796.9 Sporty zimowe

338.48-52:797.1 Turystyka wodna

338.48-52:797.14 Żeglarsstwo

338.48-52:797.2 Pływanie

338.48-52:797.5 Sporty powietrzne

338.48-52:799.1 Wędkarstwo

Efektom zastosowania tej metody są poniżej zaprezentowane przykładowe zapisy:

913(438)A/Z:338.48-52:797.1](036) Przewodnik kajakowy po Słupi. Kajakarstwo – Polska – przewodnik. Słupia – przewodnik.

913(541.35:235.243):338.48-52:796.52](036) Przewodnik trekkingowy po Nepalu. Himalaje - alpinizm – przewodnik. Nepal – przewodnik.

Relacje z podróży

913(739.8):929-051(438)A/Z]"2001/..." Relacja Polki z podróży na Alaskę. Alaska (Stany Zjednoczone) - od 2001 r. - relacje z podróży

913(6:282.2)A/Z:797.12:929-051(73)A/Z]"2001/..." Relacja Amerykanki z wyprawy kajakiem po Nigrze. Niger (rzeka) - od 2001 r. - relacje z podróży

II. SPORT

W dziale 796 klasyfikuje się ćwiczenia fizyczne i sport w najszerszym znaczeniu. Symbole poddziałów analitycznych 01/.093 stosowane są do wszystkich dyscyplin sportowych. Do wyrażenie szczególnych pojęć z zakresu sportu stosowane są rozbudowane symbole analityczne oraz symbole złożone.

W punkcie A prezentowana jest metoda sformułowana przez Konsorcjum UKD.

W punkcie B umieszczono przyjęte (obligatoryjne) dla "Przewodnika Bibliograficznego", sugerowane (postulowane) dla bibliotek rozwiązania.

A. Rozbudowa symboli zaproponowana w pliku wzorcowym MRF, stworzonym przez Konsorcjum w Hadze

796.01 Filozofia i teoria sportu

796.02 Technika i postępowanie. Sprzęt, wyposażenie, materiały.

796.03 Aktywność sportowa z różnych punktów widzenia

796.05 Taktyka sportowa

796.06 Ogólna organizacja sportu. Przepisy

796.07 Sposób zajmowania się sportem

796.08 Uczestnictwo w zawodach. Ilość uczestników

796.09 Zawody. Wyczyny

B. Poniżej umieszczono przyjęte dla Przewodnika Bibliograficznego", a sugerowane (postulowane) dla bibliotek rozwiązania dotyczące sportu.

Organizacje sportowe

796:061.2A/Z Kluby sportowe, np.

796.332:061.2A/Z](438)"19/20" Legia Warszawa

796.41:061.2A/Z „Sokół”, np.

796.41:061.2A/Z](438)"1918/1939" Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w l. 1918-1939

799.3:061.2A/Z Bractwa kurkowe

37.091.33-027.22:796 Szkolne, uczniowskie kluby sportowe

Sportowcy

Opracowania na temat sportowców klasyfikowane są z pomocą symboli: **796.071:796...** (symbol odpowiedniej dyscypliny sportu), np.

796.071A/Z:796.332 konkretny piłkarz

796.071A/Z:796.7 konkretny kierowca wyścigowy, np.

796.071(438)A/Z:796.7]"1989/..." Robert Kubica

Sprawność w sporcie. Trening sportowy

796.012 Sprawność fizyczna w sporcie. Sprawność motoryczna

796.015:616-001 Urazy sportowe. Traumatologia sportowa.

Urazy – sport

796-058.66 Ofiary wypadków sportowych, np.

796.52-058.66 Ofiary wypadków górskich

796.015 Trening sportowy, np.

796.322.015(07) Podręcznik do treningu piłki ręcznej

796.83.015 Szkolenie bokserów

Olimpiady

796.032 Olimpiady. Ruch olimpijski. Igrzyska olimpijskie

796.9.032"1945/1989" Zimowe igrzyska olimpijskie w Calgary (1988 r.). Igrzyska olimpijskie zimowe (15 ; 1988 ; Calgary)

796.032:796.071(438)]"2001/..." Polscy sportowcy na igrzyskach w Atenach (2004 r.). Igrzyska olimpijskie (28 ; 2004 ; Ateny) - udział Polski

796.032-056.26/.36 Paraolimpiady. Igrzyska paraolimpijskie

Zawody sportowe

796.093 Zawody sportowe. Sport - zawody

796.332.093(4)"1989/..." Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej (2000 r.)

Dyscypliny sportu

796.2 Ringo

796.41 Rytmika

796.5 Nordic walking

796.8 Kulturystyka

798 Wyścigi psich zaprzęgów. Sport psich zaprzęgów

Sport w mediach

796.072 Dziennikarze sportowi

796.096 Relacje radiowe z wydarzeń sportowych

796.097 Relacje telewizyjne z wydarzeń sportowych.

Telewizyjne programy sportowe